

Odzivi na ustanavljanje agencije za upravljanje kapitalskih naložb države

Med strokovnjaki podpora, a tudi zadržki

Centralizirano upravljanje bi lahko zagotovilo več preglednosti in profesionalizacijo – Še vedno pod vplivom politike?

LJUBLJANA – Odzivi na vladno namero, da ustanovi agencijo, ki bo upravljala kapitalske naložbe države in njene paradržavne sklade, so različni. Večina meni, da bo to vendarle prineslo več preglednosti in enotnosti, a nekateri ekonomisti opozarjajo tudi na slabosti. Med njimi poudarjajo tudi odpravo neposrednega stika med državnim podjetjem in pristojnim ministrstvom.

»Zdaj je veliko vrtičkov tako za plasiranje kadra kot za ne preveč pregledno ravnanje. Če bi ta agencija zagotavljala večjo preglednost in večjo profesionalizacijo upravljanja, bi jaz to podprl,« pravi **Peter Groznik**, predsednik uprave KD Skladi, sicer pa v času Janševe vlade tudi soavtor programa prodaje naložb Kada in Soda. Groznik opozarja, da samo ustanavljanje agencije zaradi agencije ni smiselno, zato bi z novo morala katera stara, denimo Kad, Sod ali DSU, tudi odmreti. Grozniku se tako zdi prav, da bi delo agencije nadziral parlament, ki bo potrjeval tudi njeno strategijo. »Torej sicer pomeni, da bo še vedno političen vpliv, ki bo odvisen od vsakokratne koalicije na oblasti, vendar bi lahko bilo vse bolj pregledno,« sklene.

Jasna določitev pravil in odgovornosti

Predsednik združenja nadzornikov Slovenije **Borut Jamnik** meni, da je ustanovitev agencije za upravljanje kapitalskih naložb države nedvomno napredek pri korporativnem upravljanju podjetij v državni lasti. Kot pravi, bo to omogočilo jasno določitev pravil in odgovornosti pri upravljanju državnih kapitalskih deležev kakor tudi omogočilo ločitev upravljanja od priprave strategij dejavnosti. Omenjena agencija bo predvidoma prevzela tudi upravljanje kapitalskih naložb Kapitalne družbe (Kad), ki jo vodi prav Jamnik, vendar tega sogovornik še ni

mogel komentirati, saj je zakon o tem šele v pripravi. Poročali smo že, da se bo Kad v okviru tega preoblikoval in se najverjetneje razdelil na zavarovalnico, ki bo upravljala pokojninske sklade, in upravljavsko oziroma investicijsko družbo. Naj-

PETER GROZNIK

BORUT JAMNIK

MARKO JAKLIČ

MAKS TAJNIKAR

prej je bilo predvideno tudi preoblikovanje Slovenske odškodninske družbe in investicijske družbe, vendar se bo ta družba po zadnji različici menda le uskladila z zakonom o gospodarskih družbah.

Dr. **Maks Tajnikar** z ljubljanske ekonomske fakultete nad ustanovitvijo agencije za upravljanje kapital-skih deležev države ni navdušen: »Vedno sem bil prepričan, da so državni deleži v podjetjih vsebinsko vezani na posamezne ministre in da morajo ti imeti glavno besedo. Vsa-ko ministrstvo mora imeti svojo politiko, ki naj se preoblikuje v politiko vlade. Ne more neka anonimna agencija v imenu vseh upravljati teh deležev.« Tajnikar je menil, da mora vlada voditi v teh podjetjih aktivno politiko. Kot edino dobro stran

agencije Tajnikar vidi poenotenje formalnih načel upravljanja teh podjetij, ampak: »Mislim, da bi se to lahko zagotovilo tudi z akti na ravni države. Če pa država misli, da neko podjetje ne sodi v gospodarsko politiko, potem ga je treba prodati.« Na medklic, da se nam z vmešavanjem politike v podjetja dogaja Nova Ljubljanska banka, je Tajnikar odvrnil: »Tam bi finančni minister moral povedati, kaj meni, zato ga tudi imamo. In tudi v parlamentu bo odgovarjal minister. Če pa mislimo, da NLB ne moremo za nič izkoristiti, potem jo bo treba do konca privatizirati.«

Negotovi bi lahko bili izvedba in organizacija

Dr. **Marko Jaklič** z ljubljanske ekonomske fakultete kot dobro stran takšne agencije vidi večjo preglednost nad upravljanjem državnih naložb: »S tem se bo videlo, kaj je zares strateško in kaj je treba privatizirati.« Skrbi pa ga sama izvedba in organizacija agencije – ali bo res služila svojemu namenu. Boji se tudi, da bo delovanje agencije še vedno pod političnim vplivom. Podobno kot Tajnikar meni, da pri določenih javnih podjetjih včasih ni slab neposreden stik z ministrstvom, ki bi zdaj lahko oslabel. Temu se je sicer po njegovih besedah mogoče izogniti z jasno strategijo podjetij.

MAJA GRGIČ